

เปิดปมไอเอสไอแอล นักรบสุดโต่งเขย่าอิรัก

11 ปีหลังจากสหรัฐอเมริกานำทัพพันธมิตรบุกอิรักโค่นระบอบนาซีซัดดัม ฮุสเซน ด้วยข้อหาหลงโลกว่ามีอิรักครอบครองอาวุธทำลายล้างสูง จมปลักกับสงคราม 8 ปี (2546-2554) สูญเสียชีวิตเกือบ 4,500 นายและงบประมาณ 1 ล้านล้านดอลลาร์ ก่อนถอนทัพออกทั้งหมดเมื่อสามปีที่แล้ว ในวันนี้ ไฟสงครามในอิรักกลับลุกโชนอีกครั้งหนึ่ง หาใช่แสงสันติภาพเรื่องรณรงค์ที่ดีตบระบอบนาซีซัดดัมระดับเบิลยู บุช เคยประกาศไว้ไม่ เมื่อกองกำลังกลุ่มใหม่มาแรงแซงอัลไกดาที่มีชื่อว่า รัฐอิสลามแห่งอิรักและเลแวนต์ บุกยึดและปกครองเมืองใหญ่อย่างโมซูล เมืองใหญ่อันดับสอง ทางภาคเหนือเมื่อวันอังคารที่ผ่านมา โดยที่กองกำลังความมั่นคงอิรักที่สหรัฐฯได้ทุ่มเงินหลายพันล้านดอลลาร์ไป อาวุธและฝึกอบรมกลับถอดใจวางอาวุธ ถอดเครื่องแบบและหลบหนีภัยตาย ทิ้งไว้เบื้องหลังคืออาวุธมากมายที่เวลานี้ตกอยู่ในมือกบฏเรียบร้อยแล้ว และประชาชนหลายแสนต้องหลบหนีออกไปจากเมือง

หลายคนที่ไม่ได้ตามข่าวอิรักมานานอาจไม่ทราบว่า ก่อนมาถึงโมซูล กองกำลังกลุ่มนี้ที่มีชื่อย่อภาษาอังกฤษ ISIL หรือ ISIS (S ตัวหลัง มาจากคำภาษาอาหรับ al-Sham หรือ เลแวนต์ บริเวณกว้างใหญ่ในเอเชียตะวันตกทางฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน รวมซีเรียในปัจจุบัน) ได้ยึดเมืองพัลลูจาห์ เมืองใหญ่อันดับเจ็ดทางตะวันตกของอิรัก ที่เคยเป็นสมรภูมิเดือดหลังโค่นระบอบซัดดัม ฮุสเซนมาตั้งแต่ต้นปีนี้ เรื่อยมายังเมืองน้อยใหญ่ทางเหนือและตะวันตก นอกจากนี้ยังควบคุมพื้นที่ไม่น้อยทางตอนเหนือของซีเรียอีกด้วย

แน่นอนว่าพวกเขาไม่หยุดเพียงแค่นี้ เพราะมีเป้าหมายใหญ่คือ การตั้งรัฐอิสลามในดินแดนคาบเกี่ยวระหว่างอิรักกับซีเรียตามชื่อของกลุ่ม โดยสบช่องจากสถานการณ์ความไม่พอใจของชาวมุสลิมสุหนี่ซึ่งเป็นชนส่วนน้อยของ อิรัก ต่อวิธีปกครองและเลือกปฏิบัติจากรัฐบาลอิรักภายใต้ นายกรัฐมนตรี นูรี อัล มาลิกี ซึ่งเป็นซีอะต์ กับสงครามกลางเมืองซีเรียที่เนื้อในยังเป็นความแตกแยกทางนิกายนอกจากความ ต้องการโค่นระบอบบาชาร์ อัล อัสซาด

ไอเอสไอแอล มีกำลังมากแค่ไหนไม่มีคำตอบแน่ชัด ส่วนใหญ่ประเมินจำนวนที่ 7-8 พัน แต่กลับประสบความสำเร็จในแง่การทหารอย่างน่าตกตะลึง นับจากยึดเมืองรัคกา ทางเหนือของซีเรียเมื่อมีนาคมปีที่แล้ว ก่อนขยายพื้นที่ยึดครองในอิรัก

กลุ่มบริษัทที่ปรึกษาในนิวยอร์ก ซูฟาน กู๊ป ประเมินว่า มีนักรบจากต่างชาติถึง **1.2** หมื่นคนที่เดินทางไปร่วมรบซีเรีย และจำนวนนี้ **3,000** คนไปจากตะวันตก และราว **80 %** เลือกรบกับไอเอสไอแอลที่มีแรงดึงดูดมากกว่ากลุ่มอื่น เพราะเป้าหมายไกลกว่าการโค่นระบอบอัสซาด คือการตั้งรัฐอิสลามอันยิ่งใหญ่

ไอเอสไอแอลพยายามดึงมุสลิมที่มีเชื้ออาหรับ ผ่านการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ทั้งจากการออกนิตยสารภาษาอังกฤษสองฉบับเมื่อเร็ว ๆ นี้ และปล่อยวิดีโอเป็นภาษาอังกฤษ หรือทำซับไทเทิลภาษาอังกฤษ ดึงนักรบจากอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี สหรัฐอเมริกา และแคบคอคเคซัสไปร่วมรบได้

พลังและเสน่ห์ของไอเอสไอแอลมาจากตัวผู้นำอย่างอาบู บาคร์ อัล บักห์ดาดี ผู้นำกลุ่มฯ ผู้บัญชาการและวางเชิงยุทธในสนามรบ โดนใจนักรบรุ่นใหม่มากกว่า นายไอย์มาน อัล ซาวาฮีรี ผู้นำอัลไกดาวัยชรา ที่ในช่วง **10** ปีมานี้ กบดานในชายแดนอัฟกานิสถาน-ปากีสถาน ไม่ได้ทำอะไรมากกว่าออกแถลงการณ์ไม่กี่ฉบับกับวิดีโอไม่กี่คลิป ในขณะที่กองกำลังของบักห์ดาดี ยึดเมืองแล้วเมืองเล่าในซีเรีย

ปฏิบัติการลัทธิบั้งไฟที่เดินคู่ไปกับพีอาร์อย่างฉลาด ทำให้ไอเอสไอแอลทรงอิทธิพลแท้จริงในประชาคมมุสลิมทั่วโลกในเวลาสั้น

ว่ากันว่านับจากอูสมาน บิน ลาเต็น ผู้นำอัลไกดาผู้ล่วงลับแล้ว ยังไม่มีใครเคยมีใครได้รับการยอมรับนับถือในหมู่นักรบสุหนี่เท่ากับบักห์ดาดี

บินลาเต็นมาจากครอบครัวร่ำรวยมีสมบัติเก๋าก้อนน้ำ แต่บักห์ดาดี เริ่มจากศูนย์ จากคนสามัญธรรมดาทางเหนืออิรัก จนมาเป็นผู้นำกลุ่มที่นำเกรงขามของกองทัพในตะวันออกกลางมากที่สุดเวลานี้ก็ว่าได้

ชีวิตวัยเด็กของคนนี้ไม่ปรากฏชัด แต่ข้อมูลตามเว็บไซต์สนับสนุน ระบุว่า เกิดในครอบครัวเคร่งศาสนาในเมืองซามาร์รา ทางเหนือของแบกแดด เมื่อปี **2514** ศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามและจบปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยแบกแดด ปลายคริสต์ทศวรรษที่ **1990**

ในช่วงที่สหรัฐอเมริกาในปี 2546 เชื่อกันว่า บักห์ดาดีมีตำแหน่งทางศาสนานิกาย
สุหนี่ในเวลานั้น

ความโกรธแค้นที่ถูกรุกราน ได้เข้าร่วมจับอาวุธต่อสู้ ร่วมรบในจังหวัดอันบาร์ของอิรัก
ฐานที่มั่นของกองกำลังทอวีฮิดและญีฮัด นำโดยนายอาบู มุซาบ อัล ซาร์คาวี ที่ต่อมา เปลี่ยนชื่อเป็น
กลุ่มอัลไกดาในอิรัก

แต่ผู้ใดไม่นาน ก็ถูกกองกำลังสหรัฐฯจับตัวได้ในปี 2549 และกักขังในค่ายบูคคา
เรือนจำหลักในอิรักที่สหรัฐดูแล หลังจากปิดคุกอาบูกราบิ ที่มีเหตุฆาตกรรมนักโทษ และที่นี้เองที่
นักวิเคราะห์โดยมากเชื่อว่า เป็นสถานที่ที่ส่งบักห์ดาดีเข้าไปเกี่ยวข้องกับนักรบอัลไกดาอย่างลึกซึ้งมาก ขึ้น

เป็นคำถามว่าเหตุใดนักการศาสนาจากเมืองซามาร์รา จึงกลายเป็นนักรบดุคตันและ
สุดโต่งที่สุดในตะวันออกกลาง พร้อมตัดสัมพันธ์กับอำนาจเก่าอย่างอัลไกดา และประกาศตั้งตนเป็นกอง
กำลังใหม่

นอกจากร่วมสงครามซีเรียเมื่อ 2556 แล้ว ไม่มีหลักฐานว่าบักห์ดาดี เคยไปสู้รบใน
ต่างแดนเหมือนกับพี่น้องของเขาในกองกำลัง อีกทั้งในเวลาที่ถูกกองกำลังสหรัฐฯจับตัวได้ ก็ไม่ถือเป็นการ
จับนักรบคนสำคัญ น่าจะเป็นหลายๆเหตุการณ์รวมกัน ที่ทำให้เขาเป็นบักห์ดาดีในปัจจุบัน

หลังได้รับการปล่อยตัว ได้เข้าร่วมและต่อสู้กับกองกำลังรัฐอิสลามแห่งอิรัก ที่รู้จักใน
ชื่อว่า ไอเอสไอ ซึ่งเป็นกลุ่มที่สืบทอดต่อจากอัลไกดาในอิรัก และต่อมากลายเป็นกองกำลังหลักของอิรักสุ
หนี่ ที่มุ่งโจมตีทหารสหรัฐฯ และศัตรูต่างนิกายด้วยระเบิดพลีชีพ ลักพาตัวและฆาตกรรม

ระหว่างนั้น ไอเอสไอถูกอัลไกดาตำหนิเรื่องความโหดและการสังหารคนไม่เลือกไม่
เว้นแม้แต่ มุสลิมสุหนี่ ถือว่าทฤษฎีศาสนา

บักห์ดาดีก้าวขึ้นตำแหน่งสูงๆอย่างรวดเร็ว ในคณะกรรมการบริหารขององค์กร ก่อน
ขึ้นเป็นผู้นำอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2553 หลังจากที่นายอาบู โอมาร์ อัล บักห์ดาดี ถูกกองกำลังอิรักและ
สหรัฐฯสังหาร

เมื่อสงครามซีเรียปะทุ บักห์ดาดีเห็นเป็นโอกาสที่จะทำความฝันให้เป็นจริง จึงส่งนาย อาบู โมฮัมเหม็ด อัล จุลานี รองหัวหน้าไอเอสไอ ไปก่อตั้งกองกำลัง"อัล นูชรา ฟรอนต์" และสู้กับรัฐบาล ประธานาธิบดีบาชาร์ อัล อัสซาด แต่ต่อมา บักห์ดาดีต้องการมีอิทธิพลเหนืออัล นูชรา ที่เริ่มมีแนวคิด ต่างกัน จึงขยายปฏิบัติการของไอเอสไอ เข้าไปในซีเรียโดยตรง และเพิ่มคำว่า เลแวนต์ ลงไปในชื่อของกลุ่ม ด้วย โดยไม่นำพาคำเตือนของนายโธมัส อัล ซาวาฮีรี ผู้นำอัลไกดา ที่ต้องการให้ไอเอสไอรบอยู่ในอิรัก เท่านั้น แต่บักห์ดาดีทำทนายและประณามผู้นำอัลไกดาอย่างเปิดเผยว่า อัลไกดาไม่ได้ยึดมั่นกับญีฮัดอีกต่อไป จึงต้องเดินคนละเส้นทาง

ไอเอสไอแอดแสดงให้เห็นถึงความเด็ดขาดและโหดเหี้ยมในพื้นที่ใต้การยึดครองใน ซีเรีย อย่างอเล็ปโปและเมืองรัคกา ทางตะวันออก โดยตีความศาสนาและบังคับใช้กฎหมายอิสลาม เคร่งครัด จากวิดีโอเผยแพร่บนเวปไซต์ แสดงให้เห็นขโมยลูกกลิ้งโทษด้วยการตัดมือ ผู้ใดไม่ละหมาดจะถูก โบยในที่สาธารณะ สั่งตรึงกางเขนชายคนหนึ่งที่ถูกกล่าวหาฆาตกรรม และสั่งประหารด้วยการตัดศีรษะ

ความโหดและสุดโต่งของไอเอสไอแอด เกินกว่าที่กลุ่มอัลนูชราจะรับได้ รวมถึงอัลไกดา ที่สุด ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และยุทธศาสตร์นำไปสู่การต่อสู้กันเองในซีเรีย

นักวิเคราะห์ที่ติดตามการขยายตัวของไอเอสไอแอดส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การ ผงาดขึ้นมาของไอเอสไอแอดในหลายปีมานี้ เพราะการก่อร่างวางแผนของบักห์ดาดี ที่นำเสนอตนเองเป็น ผู้นำญีฮัดโดดเด่นกว่าใครในศตวรรษที่ 21 และแน่นอน คือการตั้งตนเป็นคู่แข่งของนายซาวาฮีรี ด้วย

สำหรับสมาชิกไอเอสไอแอดสายยุโรป บักห์ดาดีคือตัวแทนในการสานต่ออุดมการณ์ที่ บินลาเดนริเริ่มไว้ และซาวาฮีรีล้มเหลวในสานต่อ และการรุกคืบในอิรักยิ่งเสริมสถานภาพนี้แข็งแกร่งขึ้นอีก ในสายตาของผู้ศรัทธา และในพื้นที่ ก็แข็งแกร่งขึ้นจริงในแง่เงินทุนที่มีรายงานข่าวว่าได้ ปล้นจากธนาคาร หลายแห่งทางเหนืออิรัก 425 ล้านดอลลาร์ กับอาวุธอีกมากมายในฐานทัพ หลังทหารอิรักพากันหลบหนี ซึ่งนั่นก็อาจจะหมายถึงขีดความสามารถของไอเอสไอแอดในการทำศึกกับกองกำลัง ศัตรูในซีเรียต่อไป ด้วย

